

Lokal læreplan for yrkesfaglig fordypning - YFF

Tvedestrand videregående skole, skoleåret 2022-2023,
utdanningsprogram naturbruk. VG2 Landbruk og gartneri.

Vg2 Landbruk og gartneri

- Av et årstimetall i faget på 253 timer skal 210 timer brukes til utplassering i bedrift eller på arbeidsplass. Noen av elevene kan være utplassert på skolens gårdsbruk på Holt
- Disse lærefagene vil bli prøvd ut: VG3 Gartnerfaget og VG3 Landbruk.
- Disse kompetansemålene er felles for alle:

Fra VG3 Landbruk:

Faget Gårdsdrift:

- Planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere landbruksproduksjoner i tråd med gjeldende regelverk, standarder, kvalitetssystemer og krav til dokumentasjon og internkontroll
- Beskrive de viktigste elementene for driftsplanlegging og økonomistyring på en landbrukseiendom
- Vurdere hvordan bærekraftig forvaltning kan ivaretas i landbruksproduksjoner, og drøfte hvordan næringsaktivitet kan påvirke lokalsamfunnet, miljøet og det biologiske mangfoldet
- Gjøre rede for lov- og regelverk og prosedyrer knyttet til eierskap og leie, forpaktning, kjøp og overdragelse av landbrukseiendom
- Vurdere selskaps- og samarbeidsformer i landbruket innenfor omsetning og foredling, vurdere omsetningskanal for varer og tjenester i landbruket og beskrive sentrale markedsordninger
- Utarbeide beredskapsplaner, gjennomføre risikovurderinger og vurdere behovet for forsikringer
- Arbeide etter regelverk og avtaler som regulerer arbeidsforholdet i faget, og gjøre rede for arbeidsgiverens og arbeidstakerens plikter og rettigheter

Faget Økologisk landbruk:

- Gjøre rede for idégrunnlaget for økologisk landbruk og vurdere dette i et miljø- og klimaperspektiv
- Beskrive og vurdere politiske mål, politiske virkemiddel og regelverk for økologisk landbruk
- Vurdere markedet for økologiske produkter og planlegge og utføre salg av et produkt

Faget Maskiner og teknologi i landbruket:

- Planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere bruk av maskiner og ulike utstyr ut fra arbeidsoperasjon og i tråd med gjeldende regelverk
- Bruke maskiner og utstyr energiokonomisk og med hensyn til miljø og klima, ut fra ulike agronomiske forhold og uten unødig slitasje på utstyr og belastning på jord og vegetasjon
- Kontrollere teknisk og sikkerhetsmessig status på traktor, utstyr og maskiner, og vurdere behovet for autorisert service og reparasjon
- Beskrive og følge bestemmelser som gjelder for bruk av traktor, redskaper og kjøring av last på offentlig vei og privat område
- Sammenligne ulike mekaniseringslinjer i driftsbygninger og planteproduksjoner, og velge teknologi basert på analyser av produktivitet, miljø, økonomi, dyrevelferd og muligheter for samarbeid
- Utforske tilgjengelig ny teknologi for å optimalisere en produksjon
- Bruke grunnlagsdata og anvende digitale hjelpemidler til bruk i husdyr- og planteproduksjon
- Utføre vedlikehold og enkle reparasjoner på maskiner og utstyr, beskrive garantier på teknisk utstyr, planlegge vedlikehold og følge prosedyrer ved reklamasjon
- Ta hånd om spillolje og annet spesialavfall fra traktor- og maskinparken i tråd med gjeldende regelverk
- Vurdere risiko ved og arbeide med maskinelt utstyr etter gjeldende regelverk for helse, miljø og sikkerhet

Faget Utmark og kulturlandskap:

- Planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere arbeid knyttet til skjøtsel, bruk, beiting og høsting i skog, utmark og kulturlandskap
- Bruke redskaper og utstyr knyttet til skjøtsel og høsting i skog og utmark i henhold til regler for trygg og sikker bruk og utføre feilsøking, enkle reparasjoner og vedlikehold på disse
- Gjøre rede for muligheter for flerbruk av utmark og kulturlandskap og drøfte mulige interessekonflikter hos brukere og rettighetshavere

Faget Plante- og husdyrproduksjon:

- Planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere arbeid i en jord- og plantekultur i både flerårige og ettårige produksjoner
- Planlegge, gjennomføre, dokumentere og vurdere stell av drøvtyggende dyr og andre dyr ut fra hensyn til avl og fôring, anatomi, fysiologi, dyreatferd og dyrehelse

- Drøfte likheter og forskjeller mellom konvensjonelt og økologisk landbruk med tanke på dyrkingsteknikk, dyrehold, bruk av innsatsfaktorer og omsetning av produkter
- Identifisere symptomer på mistrivsel, skader og vanlige sykdommer hos planter og dyr, kartlegge mulige årsaker og iverksette tiltak på kort og lang sikt
- Utarbeide smittevernplan og plan for håndtering av smittsomme dyre- og plantesykdommer på et gårdsbruk etter gjeldende regelverk, og gjennomføre smitteverntiltak
- Gjøre rede for hvilken betydning klimaendringene har, og drøfte hvilke konsekvenser det har for landbruket på lang sikt
- Utforske tiltak for klimatilpasning, og velge og gjennomføre produksjonsmetoder ut fra lokale klimatiske forhold
- Optimalisere kvalitet og produksjonsutbytte gjennom å utføre ulike arbeidsoppgaver til riktig tid
- Bruke traktor, arbeidsmaskiner, redskaper og annet utstyr i tråd med gjeldende regelverk
- Utføre feilsøking og enkle reparasjoner på maskiner og verktøy og gjennomføre vedlikehold på disse
- Vurdere hvordan teknologi kan brukes for å øke produksjon, redusere klima- og miljøpåvirkning og for å optimalisere drift
- Håndtere avfall og plussprodukter fra en landbruksproduksjon og beskrive alternativ bruk av restråstoff fra landbruket
- Drøfte sentrale faktorer for å produsere mat med en høy standard på produksjon, kvalitet og mattrygghet
- Beskrive beskyttelsesfaktorer for god psykisk helse og risikofaktorer for psykisk uhelse, og reflektere over hvordan forskjellige aspekter ved det å arbeide i landbruket påvirker fysisk og psykisk helse

Fra VG3 Gartnerfaget:

- Planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere plantedyrking etter både konvensjonelle og økologiske metoder
- Styre og kontrollere utviklingen av en plante under ulike dyrkingsforhold, fra formering til ferdig produkt, ut fra jord- og vannanalyser og miljømessige vurderinger
- Identifisere vanlige fysiologiske skader, skadegjørere og nytteorganismer og behandle planter mekanisk, biologisk og kjemisk
- Utarbeide en risikoanalyse i arbeid med planteproduksjon og utføre arbeidet på en måte som er ergonomisk riktig og i tråd med gjeldende regelverk for helse, miljø og sikkerhet
- Vurdere muligheten for gjenbruk og flerbruk av ressurser og foreslå miljø- og energiøkonomiserende tiltak
- Beskrive prosesser i planter og planteprodukter etter høsting og lagre planteprodukter etter ulike lagringsteknikker

- Planlegge, gjennomføre og vurdere bruk av planter og planteprodukter som estetiske og kulturelle elementer
 - Identifisere kulturplanter med norske og botaniske navn
 - Identifisere planter som kan være giftige eller gi allergi og presentere alternativer til disse
 - Måle opp et areal, vurdere beplantning og presentere en skisse i tråd med kundens ønske
 - Gjennomføre en beplantning i samsvar med en plan og lage en skjøtselsplan som dokumenterer arbeidsoppgaver for et område
 - Vedlikeholde planter i ulike miljøer og optimalisere forholdene for plantene ut fra plantenes behov
 - Beskrive og drøfte ulike omsetningsformer og økonomiske, politiske og organisatoriske rammebetingelser for gartnerier
 - Velge og bruke maskiner og utstyr, både i planlegging og gjennomføring av ulike arbeidsoperasjoner, og i markedsføring av produkter og tjenester
 - Delta i planlegging og gjennomføring av en kostnadseffektiv og miljøvennlig gartnerproduksjon og vurdere sammenhengen mellom dyrkingsmetode og utbytte i ulike planteproduksjoner
 - Klargjøre produkter for salg, og kalkulere og fastsette pris på produktene
 - Vurdere muligheten for produktutvikling og lage utstillinger som en del av markedsføring
 - Forstå og bruke regelverket for plantehelse og bruk av plantevernmidler i eget arbeid
 - Vedlikeholde og føre tilsyn på bygninger, maskiner og utstyr
 - Vedlikeholde og føre tilsyn på vannings- og dreneringssystemer, og beskrive ulike hydrotekniske løsninger
 - Arbeide etter regelverk og avtaler som regulerer arbeidsforholdet i faget, og gjøre rede for arbeidsgiverens og arbeidstakerens plikter og rettigheter
- Slik er YFF på vår skole: De aller fleste elever er utplassert i eksterne bedrifter på fredager. Noen få arbeider ved skolens avdeling på Holt, på gårdsbruket der. På flere tirsdager har vi to skoletimer med teori der vi først og fremst jobber med dokumentasjon.

Et utvalg av kompetansemål fra læreplanene i Vg3 danner grunnlaget for sluttvurderingen. Noen kompetansemål er felles, andre er knyttet til arbeidsplassens arbeidsoppgaver, dvs. den enkelte elevs praksissted.

Vurderingskriterier for faget utarbeides og gjøres kjent for elevene ved skoleårets start.

I elevens mappe i Pulic360 legges avtalen(e) *Samarbeid mellom elev – skole – arbeidsplass*. Dette er dokumentasjon på at deler av opplæringen er gitt i bedrift.